

Nr 449

Av herr Wiklund m. fl., om ersättning från den allmänna sjukförsäkringen för kostnader för viss psykologisk samtalsbehandling och rådgivning.

(Lika lydande med motion nr 170 i Första kammaren)

Den successiva förstärkningen av den psykosomatiska tendensen i modern hälso- och sjukvård har på ett särskilt sätt riktat uppmärksamheten på psykoterapien och den psykologiska behandlingen av sjukdom och mänskliga problem över huvud taget. Många människor känner sig sjuka och fungerar inte normalt vad gäller t. ex. arbetsinsatser, ehuru objektiva organsymtom inte kan tydligt påvisas. Deras sätt att uppleva sig själva synes betingat av psykologisk felanpassning eller felplicering från miljösynpunkt, något som ofta inte ens kan upptäckas eller förklaras utan att den psykologiska aspekten anlägges. Här bortses helt från i egentlig mening psykotiska eller psykopatiska tillstånd. Av bl. a. nu antydda skäl pågår ett närmande mellan mentalsjukvården och kroppssjukvården, vilket t. ex. lett till infogande på många håll i landet av även psykiatriska avdelningar i kroppssjukhusen.

Många av ovan endast antydningssvis beskrivna fall av mänskligt lidande — f. ö. även en del konstaterat kroppsligt sjuka, bl. a. kroniker — skulle säkerligen ha god hjälp och kanske t. o. m. i en del fall bli definitivt återställda genom psykologisk behandling eller psykoterapi i mer eller mindre avancerad form. Sådana behandlingsinsatser kan ofta utföras även icke-institutionellt på polikliniker eller läkarmottagningar.

Emellertid råder stor brist på psykiatriskt skolade läkare. En psykiater måste bl. a. av detta skäl i stor omfattning begagna sig av specialutbildade krafter, som samverkar med läkaren för att få till stånd en psykologisk behandling av viss art (kuratorer, psykologassistenter eller praktiserande psykologer), till vilka patienten remitteras för behandling. En del fackutbildade psykologer driver egen praktik där de tar emot patienter utan läkares förmedling. Även dessa bidrager genom sin behandlingsverksamhet till att häva eller förbättra olika »sjukdomstillstånd» som kanske visat sig otillgängliga för medicinsk behandling och kanske gjort patienten arbetsoförmögen under långa perioder med åtföljande samhälls- och privatekonomiska förluster.

Psykologisk samtalsbehandling och rådgivning, som läkare ordinerar men inte personligen meddelar, är av allt att döma inte att anse som s. k. merprestation som kan berättiga till ersättning från sjukförsäkringen. Inte

ens formlig läkarremiss till psykolog för behandling torde medföra någon ändring i detta förhållande. Man kan dock enligt vår mening med visst berättigande likställa sådan behandling med t. ex. sjukgymnastik eller behandling med bad, massage, elektricitet eller hetluft eller annan därmed jämförlig behandling eller konvalescentvård, för vilka behandlingsåtgärder kostnaderna under vissa förutsättningar är ersättningsgilla. Det framstår som rimligt, att utgifter för kvalificerad och avgjort behövlig psykologisk samtalsbehandling och rådgivning som ordineras av läkare också bör vara ersättningsberättigade, naturligtvis under de förutsättningar som må befinnas lämpliga och befogade bl. a. från kontrollsynpunkt. Avgränsningsproblemet är här givetvis besvärligt och fordrar noggrant övervägande genom utredning.

En den 1 december 1961 tillsatt utredning — 1961 års sjukförsäkringsutredning — har bl. a. att upptaga spørsmålet om sådana av läkare ordinerade *sjukvårdande* åtgärder som inte nu omfattas av sjukförsäkringens regler om läkarvård och sjukhusvård. Det synes lämpligt att denna utredning får i uppdrag att även utreda frågan om utsträckande av sjukförsäkringen till att gälla utgivna kostnader för behandling av ovan angivna typ och de villkor rörande behandlingens behövlighet, utförande och kvalitet som bör förbindas med en sådan vidgning av den allmänna sjukförsäkringens giltighet.

Med stöd av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om tilläggsdirektiv eller annat uttalande innebärande uppdrag åt 1961 års sjukförsäkringsutredning att även utreda frågan om ersättning från sjukförsäkringen av kostnader för psykologisk samtalsbehandling och rådgivning, som ordineras av läkare.

Stockholm den 25 januari 1963

Daniel Wiklund

Brita Elmén

Einar Rimmerfors

Nr 450

Av herrar Jönsson i Ingemarsgården och Larsson i Umeå, om *bevakande av samernas intressen vid vattenutbyggnad i Norge.*

(Lika lydande med motion nr 379 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1963

Elias Jönsson
i Ingemarsgården

Sigvard Larsson
i Umeå
